

An aerial photograph of a city, likely Stockholm, showing a mix of modern apartment buildings and green spaces. The buildings are multi-story with balconies and large windows. The city extends to the water in the background under a cloudy sky.

Power of Places

styrkan i det lokala

Power of Places

styrkan i det lokala

I framtiden kommer utveckling och förvaltning vara två ord som beskriver samma sak. Inom utlysningen Power of Places utforskas arbetssätt och metoder för att tillvarata, varsamt utveckla och stärka det lokala i samhällsutvecklingsprocessen. Om vi inte producerar nytt utan istället tar hand om de material, möjligheter och människor som finns på en plats, vilken utveckling och estetik skulle det ge utrymme för?

För att skapa omställning behöver vi ta vara på alla resurser vi har, både material, flöden, kunskap, erfarenheter och drivkrafter, och omsorgsfullt bygga vidare på det befintliga. Inom arkitekturen, designen, kulturen och konsten finns verktyg för att tolka, gestalta och bjuda in till utveckling och visa hur nya arbetssätt kan leda till enastående platser och möten.

Under 2023 samarbetar Malmö stad med Köpenhamn som har titeln World Capital of Architecture 2023. I samband med detta genomför ArkDes och Malmö stad en utlysning som syftar till att undersöka vad som händer när lokala resurser och lokal kunskap utgör centrum för utvecklingen. Utlysningen genomförs med stöd av Malmö Planterings- och Försköningsförening.

I fokus står stadsdelarna Rosengård och Nyhamnen, två olika geografier med olika förutsättningar och behov. Två utvalda tvärasektoriella team får i uppgift att inventera varsin plats, utforska nya arbetssätt och utveckla fullskaliga prototyper som kan bli utgångspunkt för vidare arbete med omsorgsfull utveckling och förvaltning av de två områdena. I uppdraget ingår även att undersöka det möjliga resursutbytet och relationen mellan geografierna.

Utlysningen vänder sig till tvärdisciplinära team bestående av minst en person med gestaltningskompetens — såsom arkitekt, designer, konstnär eller formgivare.

Ett samarbete mellan:

ArkDes

Med stöd av:

Foto: Apelöga/Malmö stad

Bakgrund och syfte

Arkitekturåret i Malmö, Malmö in the making, sker i samarbete med Köpenhamn som under 2023 är utnämnt till arkitekturhuvudstad av UNESCO och därmed i fokus för det globala samtalet om framtidens livsmiljöer. Under året kommer en lång rad programpunkter och evenemang att gå av stapeln, bland annat den stora arkitekturkonferensen Sustainable futures – leave no one behind i Köpenhamn den 2-6 juli 2023.

I samband med detta har Sverige möjlighet att driva samtalet om gestaltningens roll och kapacitet i omställningen. Arkitekturen, designen och konsten har verktyg, processer och metoder som gynnar en hållbar samhällsutveckling för alla. Hur kan vi nyttja dem på bästa sätt? Hur kan vi etablera en praktik som visualiserar och utformar en hållbar och inkluderande framtid?

Utllysningen är ett samarbete mellan ArkDes och Malmö stad med stöd av Malmö Planterings- och Försköningsförening. ArkDes arbetar med praktisk forskning i syfte att utveckla och sprida kunskap kring gestaltningen av våra gemensamma livsmiljöer. Malmö stad driver ett långsiktigt stadsutvecklingsarbete, bland annat i stadsdelarna Rosengård och Nyhamnen som utgör utlysningens case.

Malmö Planterings- och Försköningsförening har som mål att bevara, vårda, levandegöra och vidareutveckla kulturarvet i Malmö samt att verka för försköningar såsom planteringar och konstnärlig utsmyckning.

Om Rosengård

Rosengård ligger i Malmös östra delar innanför Inre ringvägen. Här bor omkring 34 000 personer och en större andel av befolkningen är yngre än genomsnittet i staden. Flera av Rosengårds bostadsområden karaktäriseras av miljonprogrambygget från 1960- och 70-talet. Därtill kommer villaområden, stora grönstråk, skolor, förskolor samt Östra kyrkogården.

Under de närmaste decennierna ska stadsdelen utvecklas med cirka 2 800 nya bostäder, 500 grundskoleplatser, 450 förskoleplatser och cirka 1 500 arbetsplatser. Arbetet beräknas vara klart omkring år 2040.

Om Nyhamnen

Nyhamnen är en stadsdel placerad i direkt anslutning till hamnen, havet, centrala Malmö och Malmö C. Utbyggnaden sker etappvis och kommer att pågå under flera decennier. Direkt norr och öster om Malmö Centralstation är utvecklingen redan igång, liksom planer för den nya huvudgatan och delar av området som ligger närmast vattnet. Den sista etappen beräknas pågå under åren 2040-2050.

Nyhamnen har en rik kulturmiljö och ett pågående stadsliv som är utgångspunkt för utvecklingen av området med offentliga rum och mötesplatser för hela Malmö. Ambitionen är att området ska ta en ledande roll inom klimatomställningen – lokalt, regionalt, nationellt och internationellt – genom att utveckla gemensamma hållbarhetslösningar som kan skalas upp och få betydelse för många.

Foto: Finn Williams/Malmö stad

Uppgift och process

Syftet med utlysningen Power of Places är att visa hur ett samhällsbyggande som utgår ifrån lokala resurser och lokal kunskap skulle kunna se ut. Två team kommer att få i uppdrag att utforska och gestalta metoder för omsorgsfull förvaltning och utveckling av en plats. De metoder och angreppssätt som tas fram i projektet kommer att stödja Malmö stads långsiktiga arbete i stadsdelarna.

Utlisningen är ett första steg i att utmana gängse metoder för planering, byggnation och förvaltning. Ambitionen är att skapa ett tillvägagångssätt/förhållningssätt för samhällsbyggande som är robust och mångfacetterat. Inom ramen för projektet ska en fullskalig prototyp tas fram som visar på den typ av estetik, delaktighet och utveckling som omsorgsfull samhällsutveckling kan ge upphov till.

Inom ramen för projektet finns möjlighet att utforska perspektiv kring:

- Material och resursflöden – vilka material och resurser finns på eller rör sig via/genom platsen och hur kan de användas?
- Värde och kulturarv/kulturhistoriskt värde – vem definierar vad som är skyddsvärt och hur det i sin tur formar den framtida utvecklingen?
- Omsorgsfull förvaltning – hur tas platser omhand och vad skapar förvaltningen för möjligheter/begränsningar.
- Gestaltningens möjligheter – arkitekturen, designen och konstens verktyg för att tolka, gestalta och bjuda in och hur det kan leda till enastående platser.

Projektet kommer att äga rum i stadsdelarna Rosengård och Nyhamnen som båda står inför omfattande stadsbyggnadsprocesser. De två teamen kommer att verka i varsin stadsdel där de inventerar utvalda platser, samverkar med lokala aktörer och ansvarar för prototyputveckling på platserna. Under projekttiden kommer respektive team ha en arbetsplats till förfogande i respektive stadsdel där det även finns medarbetare som fungerar som stöd.

De två teamen kommer ha tät kontakt med varandra under projekttiden i syfte att bygga kunskap gemensamt och undersöka kopplingar och möjliga utbyten av resurser mellan de två geografierna. Till projektet knyts även en expertgrupp bestående av relevanta praktiker och forskare som kommer att fungera som stöd för teamen under hela processens gång.

I projektet finns tre delleveranser:

1. Inventering

Teamet inventerar platsens materiella och immateriella värden. Inventeringen kan innefatta resurser som kunskap, erfarenheter, material, relationer, flöden och olika former av kapital.

Delleverans 1:

En presentation av inventeringen och vilka slutsatser som teamet extraherar ifrån den. Under presentationen deltar expertgruppen, Malmö stad och ArkDes.

2. Koncept- / Skiss

Skisser/koncept för utveckling och förslag på metoder för långsiktig förvaltning tas fram. Skissprocessen kan läggas upp på olika sätt och utgå ifrån olika metoder.

Delleverans 2:

Skisser i form av exempelvis handskisser, modeller, visualiseringar, video eller kollage som visar på tänkta prototyper samt förslag på metoder och angreppssätt för långsiktig förvaltning. Under presentationen deltar expertgruppen, Malmö stad och ArkDes.

3. Prototyp

Prototyparbetet är ett undersökande i sig och ska involvera lokalsamhället. Prototyperna ska utvecklas med utgångspunkt i lokala resurser, material och flöden och fungera som ett undersökande och utforskande av strukturella (fysiska och relationella) förutsättningar och ge stöd till fortsatt utveckling och förvaltning av stadsdelarna.

Delleverans 3:

Fullskaliga prototyper eller semipermanenta designlösningar som kan ge långsiktig effekt på platsen samt en kortfattad slutrapport som beskriver lösningens tillblivelse och relevans. Teamet ska även redogöra för hur en långsiktig och värdeskapande förvaltning av resultatet skulle kunna se ut.

Teamet kommer, tillsammans med projekt- och processledare, fram till hur processen ska se ut och hur de olika leveranserna ska läggas upp. De tre delarna behöver exempelvis inte ske helt i kronologisk ordning. Vid varje delleverans kommer teamet att ombesvara på ett antal frågor för som syftar till dokumentation, reflektion och kunskapsutvinning ur projektet.

Lokala aktörer och behovsägare behöver, med sin expertis gällande platsen, vara tydligt involverade i projektet från ett tidigt skede.

Förutsättningar

Projektid

Projektet startar i mars 2023 och avslutas i december 2023.

Under projektiden finns en arbetsplats tillgänglig i både Rosengård och Nyhamnen där teamen har sin hemvist. ArkDes och Malmö stad ser gärna att teamen tillbringar mycket tid på plats i stadsdelarna under projektiden.

Tidplan

- **6 december 2022 – 12 februari 2023:** Utlysning pågår
- **13 mars – 17 mars 2023:** Uppstartsworkshops på plats i stadsdelarna.
- **Mars 2023 – November 2023:** Projektid med inventering, skiss och prototyputveckling. Under september-oktober kommer projektet att – på något sätt – presenteras i det publika programmet för Malmö in the making.
- **December 2023:** Slutleverans enligt överenskommelse.

Arvode

Respektive team kommer att erhålla ett sammanlagt arvode om 500 000 SEK. Utöver detta kommer det att finnas en produktionsbudget för projektet.

Arvode utbetalas till en av projektparterna som därefter får fördela medlen inom projektgruppen

Vem kan söka?

ArkDes och Malmö stad söker två team som har förmågan att arbeta inkluderande, experimentellt och platsspecifikt.

Krav på sökande team:

- Teamet är tvärdisciplinärt och består av 2-4 personer från minst två olika discipliner. Teamets medlemmar får inte komma från en och samma arbetsplats.
- Minst en av teamens medlemmar bör vara arkitekt, designer, konstnär eller ha snarlik gestaltungs-kompetens. Övriga teammedlemmar kan med fördel ha andra kompetenser.
- Teamen behöver kunna arbeta lyhört och samarbeta med medborgare, lokala aktörer samt med tjänstepersoner på Malmö stad.
- Teamet ska vara på plats i stadsdelen under delar av projektiden.
- Teamet ska kunna fakturera via F-skattsedel. Minst en av teamets medlemmar bör därmed bedriva verksamhet eller ha ett driftställe i Sverige.

Det är meriterande om teamet har erfarenhet av att:

- Handha en projekt- och produktionsbudget.
- Arbeta med cirkulär design eller med återbrukat material.
- Genomföra processer med många intressenter och behovsägare.
- Arbeta utforskande, platsbaserat, inkluderande och tvärdisciplinärt.
- Arbeta med innovation och spekulativ gestaltning.
- Bo eller arbeta i Malmöregionen.

ArkDes och Malmö stad uppmuntrar team som präglas av en mångfald av perspektiv och erfarenheter. Unga talanger som tidigare inte varit delaktiga i större projekt är varmt välkomna att ansöka.

Ansökan

Er ansökan ska vara oss tillhanda senast den 12 februari 2023 kl 23.59. Den ska skrivas på svenska eller engelska och skickas digitalt till hej.thinktank@arkdes.se. Intresseanmälan skickas in som en samlad PDF. Inskickat material får ej överskrida 10 A4-sidor. Material som överskrider 10 A4-sidor kommer ej att ingå i bedömningen. Filstorleken får inte överstiga 10 MB.

Ansökan ska innehålla följande:

- 1. Introduktion.** Kort inledning där teamet beskriver anledning till ansökan, hur teamet vill ta sig an projektet och vilken möjlighet teamet har att arbeta på plats i en av stadsdelarna.
- 2. Vilka består teamet av?** Beskrivning av teamets sammansättning och gemensamma kompetenser.
- 3. Hur vill teamet genomföra projektet?** Beskrivning av de metoder och praktiker samt möjliga frågeställningar/perspektiv som teamet är intresserade av att utforska för inventering och skiss.
- 4. Dokumentation.** Hur ämnar teamet dokumentera sin process?
- 5. Lärande.** Vilken kunskap vill teamet få möjlighet att inhämta och vidareutveckla under projektiden?
- 6. Vilka teoretiska och praktiska utgångspunkter har teamet?** En kort beskrivning av tre praktisknära-, undersökande- eller forskningsbaserade projekt som teamet hämtar kunskap ifrån och/eller bygger vidare på. Projekten kan ha genomförts av teamets medlemmar eller av andra utomstående praktiker eller forskare. Länk till projektrapporter, filmer eller annat material kan infogas om de kompletteras med beskrivande text.
- 7. CV.** Kortfattade CV:n i punktform alternativt länk till uppdaterade LinkedIn-sidor.
- 8. Kontaktuppgifter:** Företagsnamn, kontaktperson, e-post, telefonnummer, organisationsnummer

Slutgiltigt besked lämnas den 3 mars 2023.

Urvalskriterier

- Urval av team kommer att ske genom en sammanvägd bedömning av följande kriterier:
- Teamets sammansättning gällande relevant tvärdisciplinär kunskap.
- Teamets sammansättning gällande mångfald och jämställdhet.
- Hur väl teamet uppfyller de krav som listas under rubriken Vem kan söka?.
- Relevans och potential i teoretiska och praktiska utgångspunkter.
- Relevans och potential i beskrivning av metod och praktik i förhållande till projektets innehåll och omfattning.
- Teamets potential i att driva inkluderande och utforskande gestaltningsprocesser.

Foto: Björn Olin